

ADI:.....
SOYADI:.....
SINIFI:NO:

ESKİŞEHİR İL MİLLÎ EĞİTİM MÜDÜRLÜĞÜ
ÖLÇME DEĞERLENDİRME MERKEZİ
2024-2025 EĞİTİM VE ÖĞRETİM YILI
TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI DERSİ 11. SINIFLAR
1. DÖNEM 2. YAZILI ÖRNEK SINAVI

ALDIĞI PUAN

Sınav süresi **40** dakikadır. Soruların puan değeri yanlarında yazmaktadır.

1. Sıcak yaz gecesi. Mahalle kahvesinin önündeki setin üstü sanki ufak bir bahçecikti. Ortada küçük bir havuz, içinde gazoz şişeleri, etrafında biraz çimen, kınaçiçekleri. Kahve pencerelerine sicimler gerilmiş, gece sefaları, telgraf çiçekleri, kireçle sıvanmış yarım tenekeler içinde sardunyalar sıralanmış.

Kapının sağ tarafında bazısı giyimli, birtakımı da gecelik entarileri, şam hırkaları ile dört beş kişi, İstanbul'un son büyük zelzelesinden konuşuyorlardı. Gümrük araçlarından Faik Efendi, kırk beş yaşlarında, uzun kara bıyıklı, esmer bir adam. Ayağının birini altına alarak, kaşlarını yukarı aşağı oynatarak anlatıyor:

"Ben" diyor, "hareket olurken Eminönü'nde idim. Feyzi Bey, Allah sizi inandırsın, o Yenicami minareleri yok mu birbirine dokunuyor ayrılıyor, dokunuyor ayrılıyor, o kaldırım taşları sanki su içinde fasulye kaynar gibi böyle kaynıyordu.

Tramvay beygirlerine baktım, ayaklarını açmışlar oldukları yerde duruyorlar. O mavnalarda ne kadar yemiş varsa hepsi dansa kalkmış. Herkes köprüye koştu, ben de koştum. Köprünün üstüne gelen yığıldı, hilafsız beş yüz bin kişi vardı."

Muhatabı şam hırkacı, zayıf, uzun boylu, kalın sesli Harbiye Nezareti Mektubi Kalemî müsevvitlerinden Feyzi Bey:

"Yok hacım" dedi, "bu biraz hilafı oldu."

Faik Efendi bozulmuş, sordu:

"Neden?" dedi.

"Neden olacak elmasım, köprünün üstü beş yüz bin kişi alır mı?"

Faik Efendi kaşlarını kaldırıp, düşündü. Dinleyenler gülümsediler. İmamın oğlu Rıza dedi ki:

"Faik Ağabey, ağzın kızdı da ölçüyü kaçırdın."

"Yok" dedi Faik Efendi, "valla latife değil, o zaman biz de buna şaştık."

"Neye, şaştınız?"

"Köprünün bu kadar adam aldığına..."

"Canım, o kargaşalıkta saydınız mı?"

"Saymadık ama her halde vardı... Artık, siz de bu kadar olmaz. İnsanda göz var, izan var... Canım köprünün üstünde kaç kişi var, insan bunu görmez mi? Bu meydanda bir şey..."

(...)

Hikâyede ağırlıklı olarak gözlemci (müşahit) anlatıcının bakış açısıyla birlikte bazı bölümlerinde ilahi bakış açısı da kullanılmıştır.

Yukarıda verilen hikâye, hangi bakış açısıyla yazılmıştır? (10 puan)

2. Bilmiyorum insan nasıl yazar olur, ne zaman yazar olur() hele öykücü olmak ne demektir() Tanımlanması güç bir durum. Hele anlatı türlerinin birbirlerinin alanlarına nüfuz ettikleri, girip çıktıkları, birbirlerinin tanımlarını, araçlarını ödünç aldıkları () harcadıkları ya da el koydukları günümüz edebiyatında. Şiir ile öykü, öykü ile roman, roman ile deneme elbette genel hatlarıyla birbirinden ayrılabilir, ama öyle metinler var ki, bütün bu anlatı türleri bir arada örülmüş. Öylesi metinler ki bunlar, öykünün bittiği yerde roman başlar gibi olurken araya sanki şiir giriyor() tam biterken yeniden öykü boy gösteriyor. Bu nedenle öykünün herhangi bir karşılığını aramak bana giderek zor geliyor()

Parçada ayraçlarla belirtilen yerlere sırasıyla hangi noktalama işaretleri getirilmelidir? (5 x 4 = 20 puan)

3, 4 ve 5. soruları şiirden hareketle cevaplayınız.

ŞEHİD YÂHUD OSMAN'IN YÜREĞİ

Ey güzel köy! Viran olma, sakın şu genç yaşında;

Dağlarında tâze otlar, penbe güller biterken.

Ey çobanlar! Beni anın, coşkun sular başında;

Yaprakların arasında yavru bir kuş öterken.

Ey parlak ay! Işığın saç, yolcuların gözüne;

O yerdeki kötü gece gizlemiştir mezarım.

Ey yolcular! Beni sorun, milletimin özüne;

O gündeki bir zelzele düzlemiştir mezarım.

Ey Türk kızı, ey ana, "Sus!" sende duygu yok mudur?

Bir oğlunu, bir goncanı kurban ettin çok mudur?

Her yanına kaygu çökmüş şu vatanın yolunda.

Ey Türk ili, ey vatan! Sen her bir yerden ulu'sun!

Eski, yeni, tatlı, yanık sesler ile dolusun!

Sevgi, gençlik, istek, sağlık fedâ olsun yolunda.

Mehmet Emin Yurdakul

- 3. Şiirde ahengi sağlayan unsurları belirleyiniz. (5 x 4 =20 puan)**

Nazım birimi	
Ölçü	
Uyak	
Uyak şeması	
Redif	

4. Şiirde yer alan milli değerleri belirleyiniz. (5 x 3 = 15 puan)

5.

“Ey güzel köy! Viran olma, sakın şu genç yaşında;”

“Ey çobanlar! Beni anın, coşkun sular başında;”

Yukarıdaki dizelerde ağır basan söz sanatını yazınız. (10 puan)

6. Millî Edebiyat Dönemi'nde yazılan şiirlerin şekil ve içerik özelliklerinden hareketle hece ölçüsüyle bir şiir yazınız. (Puanlama yapılırken metin içerisindeki bütünlüğe –tema, konu- (5 puan), nazım şeklinin özelliklerine -ölçü, uyak, uyak şeması, nazım birimi- (10 puan), yazım kurallarına (5 puan) ve noktalama işaretlerine (5 puan) dikkat edilecektir.)

Bu örnek yazılı sınav soruları Ölçme, Değerlendirme ve Sınav Hizmetleri Genel Müdürlüğü tarafından yayımlanan birinci dönem ikinci ortak yazılı sınavlara yönelik konu soru dağılım tablolarındaki senaryolardan 4. senaryo dikkate alınarak hazırlanmıştır.